



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrivm Miracvlorvm Et Historiarvm Memorabilivm Lib. XII

Caesarius <Heisterbacensis>

Antverpiae, 1605

De sacerdote à diabolo per prophetiam mortis decepto, & per
confessionem liberato, cap. 14

urn:nbn:de:hbz:466:1-13177

clamans & eiulans euanuit, nec vnquam ab illa hora ab ea visus vel auditus est. Ecce hîc habes manifestû exemplû, quantæ virtutis sit confessio pura. Hæc mihi relata sunt à domino Hermanno abbate loci sanctæ Mariæ, qui cû talia, fama diuulgante, cognouisset de præfata femina, sibi optimè nota, cûm esset Bonna canonicus; ad locum per se ipsum accessit, & e ordine, quo dicta sunt, ab illius ore cuncta audivit. APOLLONIUS: Si confessio tanti ponderis nõ esset, nequaquam demones tam grauitur turbaret. CÆSARIUS: Occurrit aliud exemplum, in quo satis agnosces, quam grauissimè exacerbentur, cûm peccata nostra confitemur. Hæc quæ dicturus sum, post conuersionem meam facta sunt, & a domino Carolo mihi relata aliquando Priore nostro, tunc Abbate Vilatiense: nomè personæ ac loci satis doleo me non retinuisse. Ait enim sic:

CAPVT XIV.

*Diaboli
mira
fraus,
confessio
ne tan-
dem vi-
ta.*

ERat quidam sacerdos, & adhuc est, admodum religiosus, & ob vitæ meritum multis dilectus, in partibus nostris parœciam regens. Inuidens gratiæ eius mille artifex diabolus, nolebat eum apertis tentationibus molestare, sperans illû specie boni ad suum cõsiliû efficacius inclinare. In angelum lucis se transfigurâs minister ille tenebrarû, ostendit se sacerdoti, & ait: Amice Dei, missus sum ad te, præpara te, quia hoc anno morieris: Sacerdos verò, nullâ habens de angelo malo suspicionem, sed ita credens esse futurû, vt prædixerat, cœpit se diligenter quasi ad mortem præparare, conscientiam per confessionem mundare, corpus ieiunijs, vigilijs, assiduisque orationibus castigare, annonam suam cum supellectili egenibus erogare. Cumque multi ab eo quærerent, cur tam indiscretè sua distraheret, vni illorum sub typo confessionis causam aperuit, dicens: Angelus Domini reuelauit mihi, quòd hoc anno moriturus sum. Ille verò, cûm hoc minimè posset celare, alteri cuidam sibi familiari dixit, sicq; per eum ad notitiam totius parœciæ peruenit. Anno completo, sacerdos non est mortuus,

tuus, & inuentus est falsus propheta diabolus. Et quia electis omnia cooperantur in bonum; in eo, in quo *Rom. 8.* vir sanctus videbatur à diabolo deceptus, est promotus: nimis enim de tam dolosa circumuentione erubescens, propter homines, ad quos verbum peruenerat, nec habens unde viueret, sæculum cum paræcia deseruit, & in quadam domo ordinis nostri, cuius nomen excidit, se conuertit. Facto eo nouitio, iterum diabolus adfuit, & huiusmodi verbis prædictum dolum palliauit: Ne turberis, inquit, homo, quòd mortuus non es, vt prædixi, quia Deus sua prouidentia vitam tuam distulit ad multorum ædificationem: missus sum ab illo vt tibi assistam, instruam, & custodiam. Et credidit ei ille. Circa quem diabolus frequenter versabatur, & semper, sicut postea notauit, ad ea quæ ad commodum sunt eum hortabatur. Cùm eum feruor quandoque impelleret amplius orare, vigilare, siue manibus laborare, arguit eum, dicens: Discretio mater virtutum est, diu adhuc poteris viuere, & ideo tibi debes parcere, vt possis Deo diu seruire. Quando lapidem leuare volebat maiorem, iterum dicebat: Nimis est magnus, leua istum. Cùm factus esset monachus, ait; Roga Priorem, vt concedat tibi ire ad singulares labores, quatenus liberiùs vti possis colloquio meo, & ego tuo: & licentiauit ei Prior, vt causam cognouit. Nocte quadam, volens diabolus dolum diu protractum perducere ad effectum, intempesta nocte ad lectum monachi accessit, excitans eum, & dicens: Surge, Dominus vult remunerare labores tuos magnos, vade ad cameram priuatam, & in tali trabazona tua suspendas te, vt sic martyrem recipiat te. Audito hoc verbo monachus expauit, & contra diabolũ crebriùs spuens, clamauit; Recede inique à me, recede, modò noui quis sis: & signans se, fugauit illum. Vides quanta sit circa nos clementia diuina. Bene permisit vt seruum suum diabolus in bono, licèt insidiosè subtiliori propositione excitaret; noluit tamen, vt grossam assumptionem subinferret, ne simplex deceptus, conclusionem æternæ mortis incurreret. Statim

furgens, ad lectum Prioris accessit, & dormientem excitavit, signum ei faciens confessionis. Illo inveniēte, ut expectaret vsque mane, cum non acquiesceret, surrexit, atque cum eo capitulum intrauit: Mox se monachus prosternens ad pedes Prioris, confessus est, qualiter a diabolo sub angeli specie sit multo tempore deceptus, & per consilium suspendij a se deprehensus. Confessus est & alia peccata sua. Cui cum Prior aliquam pœnitentiam iniunxisset, & ut de cætero cautior foret monuisset, ad lectum suum rediit. Monachus verò, ob necessitatem naturæ, priuatam ascēdens, dum in vna sedium sederet, dæmonem per confessionem exacerbatum cum arcu extento sagittaq; imposita contra se vidit stantem; & clara voce dicentem: Malo tuo confundisti me, ecce nunc occidam te. Cui cum ille responderet: Vade maledicte, iam non timeo te, ad signum crucis euauit, sicque per virtutem confessionis liberatus, amplius dæmonem non vidit.

APOLLONIVS: Quid est quod huic sacerdoti diabolus nocere non potuit, Arnoldum verò plebanum sancti Remigij, de quo supra dictum est, tam crudeliter occidit? CÆSARIVS: Sicut dicit Psalmista; Custodit Dominus omnes diligentes se, & omnes peccatores disperdet. Vnde & eiusdem Plebani filiam corrupit, virgini verò de Niuella nocere non potuit. Nō sine causa diabolus tantam potestatem accepit in utrumque, patrem scilicet & filiam. APOLLONIVS: Si dæmones tantum turbantur cum peccata nostra confitemur, puto eos plurimum exhilarari, cum eadem per silentiū regimus: CÆSARIVS: Hoc certissimū est, hoc plenius agnosces in dis. vij. cap. ix. & x. Vbi gratia B. Dei genitricis quibusdā ad cōfiteūdum lingua referata est, ipsi enim gloriosæ Virgini eadē distinctio assignabitur. APOLLONIVS: Ex his quæ dicta sunt satis intelligo, confessionem animæ esse medicinā; nunc nosce vel se, si aliquid salutis per eā corpus recipiat. CÆSARIVS: Vtriusque hominis medicina est: nā sicut animā peccatoris liberat a pœna gehennali, sic nonnunquā corpus liberat a pœna temporali: APOLLONIVS: Videtur mihi

Psalm.
144.

mihī vtile nimis de his exempla audire, quia multi sunt si scirent fructum corporalem in confessione, paratiores essent in illius executione. CAESARIVS: Nunquid non memor es, qualia vel quanta dominus Walterus Abbas Vilaricēsis nobis dixerit de confessione, veniens de solenni curia Franckenfort, in qua filius Frederici Regis Romanorum electus est in Regem? APOLLONIVS: Bene quidē recordor, sed quia mens hominis labilis est memoriā, placet semel audita, maxime quæ saluti sunt necessaria, sæpius audire. CÆSARIVS: Cū essem, inquit, Franckenfort, & loquerer cum magistro Conrado, Decano Spirensi, inter cætera dixi illi: Quædam noui de cōfessione, quæ vos prædicatores scire deberetis: prædicabat enim crucem, & rogauit me illa replicare, quorum tenor talis est.

CAPVT XV.

A Pud ciuitatem Atrebatensem ante paucos annos iuuenis quidam clericus extitit, de eadem ciuitate natus, delicatius ibidem ab infantia educatus, & inter honestos clericos cōuersatus, qui cū non haberet aliquod stipēdium ecclesiasticum, & mater eius cœpisset egere, puduit eum manere cum illa; inflatusque spiritu diabolico, ad domū cuiusdā diuitis argentarij venit cum dolo, cui & dixit: Mercator quidam diues venit in domum meā, volens cōparare scyphos argenteos, calices etiam, & alia quædam vascula, siue ornamenta de auro siue argento fabrefacta, si quid de tali opere vendere volueris, in sacculo pone, & tali hora solus, quia secretum vult esse, venias ad domum meam. Argētarius de clerico, bene sibi noto, nullam habens suspensionem, vt iusserat fecit, tamen quò iturus esset familiæ suæ notificauit: quem cū clericus solum venientem aspiceret, post ostium se abscondit, intrantisque cerebrum secure diuisit, & occidit: deinde cum sorore virgine hominem, membra-tim diuidentes, in cloacam proiecerunt. Familia verò artificis, cū redire tardaret, ad domum clerici venit, vbinam dominus suus esset inquisiuit, Clerico cum sorore respondentibus, non venit hęc. Quorum

*Confessionem
etiam
corpori
prodesse.*

verba